

Nábrádi Mihály (Hajdúnánás, 1918. dec. 24. – Debrecen, 1990. júl. 26.): gimnázium igazgató.

Háromgyerekes szegény paraszti családban nevelkedett. Tanítói biztatására került a hajdúnánási Ref. Gimnáziumba.

Jeles érettségi bizonyítvánnyal érkezett a debreceni Tisza István Tudományegyetemre, ahol 1941-ben szerzett diplomát magyar-latin szakból.

Pályáját Hajdúnánáson kezdte, majd a debreceni Ref. Főgimn. kisegítő óraadó helyettes tanára, később rendes tanára lett. Itt tanított 1949-ig. Közben 1942-ben doktorált „A magyar írói életrajz fejlődése” című dolgozattal.

A Ref. Főgimn.-ban eltöltött évek gazdagították műveltségét, erősítették hivatástudatát. A gazdag könyvtár, a tudás elismerése, az emberi személyiség tisztelete, a magas követelmények olyan emberi és szellemi értékek felismerését tették számára lehetővé, melyek később vezetői erényévé váltak.

Az iskolák államosítása után öt megye tankerületi előadója lett. 1949-ben a Révai Gimn.-ból a Csokonai Vitéz Mihály Gimn.-má alakult iskola tanára, szakfelügyelő, igazgatóhelyettes, illetve igazgató lesz. 1952-ben egy akkori szűkkeblű helyi vezetés eltávolította annak a középiskolának az éléről, amelyet ő hozott létre és gondozott sok éven át.

1959-től 1980-ig a Fazekas Mihály Gimnáziumot igazgatta.

Olyan korban kellett helyt állnia, amikor a közoktatásban átgondolatlan reformokat kellett megvalósítani. Az üzemek és iskola kapcsolatának megteremtésére létrejöttek az 5+1, 4+2, 3+3 reformtervek s ezek útvesztőjében kellett eligazodni. Ebben a gimn.-ban alakult meg az első szakközépiskolai osztály.

Példamutató, ahogy a Kossuth Gyakorló Gimn.-ből való vezetői leváltása után hogyan tudta kamatoztatni **iskolaszervezői tehetségét a Fazekas Gimnáziumban**. Korszerű koedukált gimn.-ot hozott létre. Nyelvi tagozatokat létesített még akkor, amikor a kiszemelt angol-francia nyelvi képzés „imperialista fellazításnak” számított. Útjára indította a speciális matematikai tagozatot s biztosította a speciális oktatás személyi feltételeit is. Munkásságának gyümölcseit pedagógusok számos generációja élvezheti.

Jelentős szerepet vállalt a gimn.-ok útkeresésében. Együttműködött az MTA pedagógiai kutatócsoportjával. Részt vett a szabad szombatos rendszer és a fakultációs oktatás kimunkálásában. A kísérletezés buktatókkal járhat, az új iránti fogékonyság kockázatvállalást is jelent. A harmincéves iskolaigazgatás mindezek terhével járt. Közben, mint sok modern nyelvet tanító tanár, illetve latin szakos, elvégezte az orosz nyelv és irodalom szakot.

Széles körű közéleti tevékenységet végzett. Fontos feladatának tekintette a pedagógusok érdekeinek védelmét. 34 éven át vezető szerepet játszott a szakszervezet megyei, sőt országos mozgalmában. Az OPI gimn.-i szakosztályának titkára volt. Cselekvő részese a MPT-nek, tagja a Műemlékvédelmi Bizottságnak és több évtizeden át tanácsstag.

Sok pedagógiai jellegű tanulmány, cikk szerzője. Szerkesztője és írója a „Debrecen uccanevei” c. könyvnek.

Nevéhez fűződik a „Nánási Füzetek” c. kiadvány, melynek 2 kötete már csak halála után jelenhetett meg: „Kéky Lajos könyvtára”, „Kéky Lajos emlékezete” címmel.

Megszervezte a „Fazekas Baráti Kört”, melynek első elnöke lett.

Elismerései: 1962. és 1975. Szakszervezeti Munkáért arany fokozat 1962 és 1975.; Oktatásügy Kiváló Dolgozója, 1977., Pedagógus Szolgálati Emlékérem, 1979., 1982. A Munka Éremrend ezüst fokozata, 1982.

1990. júl. 26-án hunyt el. A debreceni Köztemetőben nyugszik.

Molnár Lajosné Diénes Sarolta